

**PROGRAM START UP
DRUGA PRILIKA 2024**

Sarajevo, januar/siječanj 2024. godine

SADRŽAJ

1. Osnov za donošenje, izvor finansiranja i nosioci realizacije Programa... 3	3
2. Cilj Programa..... 3	3
3. Ciljna grupa 3	3
4. Način sufinansiranja 3	3
5. Iznos sufinansiranja..... 4	4
6. Raspodjela sredstava za realizaciju Programa..... 5	5
7. Priprema za realizaciju Programa 5	5
8. Podnošenje zahtjeva Službi 5	5
9. Registracija na portalu Zavoda 5	5
10. Provjera podataka i potpisivanje ugovora sa korisnicima sredstava..... 6	6
11. Pravljanje i isplata odobrenih sredstava..... 7	7
12. Opće napomene 7	7
13. Kontrola i praćenje izvršenja ugovornih obaveza 8	8
14. Indikatori za praćenje realizacije (monitoring) i ocjenu uspješnosti efekata (evaluaciju) Programa..... 8	8

1. Osnov za donošenje, izvor finansiranja i nosioci realizacije Programa

U skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba („Službene novine Federacije BiH“, br. 41/01, 22/05 i 9/08), Strategijom jačanja funkcije posredovanja u javnim službama za zapošljavanje u Federaciji BiH, Strategijom zapošljavanja 2023-2030 („Službene novine Federacije BiH“ broj: 94/23 od 6.12.2023), ciljevima iz Programa rada Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2024. godinu i Trogodišnjeg plana rada Federalnog zavoda za zapošljavanje 2024 -2026 sačinjen je Program Start UP - Druga prilika 2024 (u daljnjem tekstu: Program)

Za realizaciju Programa predviđena su sredstva u iznosu od 5.999.333 **KM**, u skladu sa Finansijskim planom za 2024. i procjenom za 2025. i 2026. godinu.

Upravni odbor Zavoda će u toku realizacije, u opravdanim slučajevima odlučivati o eventualnim promjenama ovog Programa.

Federalni zavod za zapošljavanje (u daljem tekstu: Zavod) realizira Program u saradnji sa kantonalnim/županijskim službama za zapošljavanje (u daljem tekstu: Služba/službe).

Izrazi u ovom dokumentu koji su napisani samo u jednom gramatičkom rodu odnose se podjednako na muški i ženski rod.

2. Cilj Programa

Poticanje najmanje 700 **osoba** sa evidencije nezaposlenih u Federaciji BiH na samozapošljavanje, pokretanjem samostalne djelatnosti/privrednog društva, kao i na zapošljavanje drugih osoba sa evidencije nezaposlenih u pokrenutim djelatnostima/društvima.

3. Ciljna grupa

Ciljna grupa su osobe, prijavljene na evidenciju nezaposlenih u Federaciji BiH prije dana podnošenja *Obrasca prijave – Druga prilika 2024 (Obrazac DP)*, kako za samozapošljavanje, tako i za eventualno zapošljavanje dodatne osobe, bez obzira na stepen obrazovanja i starosnu dob, a koje će nakon prijave registrirati u Federaciji, nezavisno od mjesta/kantona i održati samostalnu djelatnost/privredno društvo, u trajanju od najmanje 12 mjeseci.

U Programu ne mogu učestvovati osobe koje su po Programu iz **2021., 2022. i 2023.** godine koristile poticajna sredstva iz mjera za pokretanje samostalne djelatnosti/privrednog društva, u čijoj realizaciji su učestvovali Zavod/službe, kao ni osobe koje su odjavile djelatnost/društvo u periodu od šest (6) mjeseci prije dana podnošenja *Obrasca prijave – Druga prilika 2024 (Obrazac DP)* na ovaj program.

4. Način sufinansiranja

Programom je predviđeno sufinansiranje troškova doprinosa, a u slučaju da je iznos sufinansiranja veći od troškova doprinosa, ostatak iznosa sufinansiranja se koristi za isplatu dijela neto plaće.

Zavod poslodavcu, po dostavljenom pravdanju, refundira određeni iznos koji je definiran Programom.

Osnovni iznos sufinansiranja zapošljavanja u svim mjerama se bez kumulativnog zbrajanja povećava za 10% za sljedeće kategorije nezaposlenih osoba:

- radno sposobne osobe sa invaliditetom (dokaz - uvjerenje instituta za medicinsko vještačenje),
- članovi šehidskih porodica ili porodica poginulih branitelja (dokaz -uvjerenje BIZ-a ili drugi relevantan dokaz),
- nezaposleni demobilizirani borci/razvojačeni branitelji (dokaz - relevantna dokumentacija)
- djeca nezaposlenih demobiliziranih boraca/razvojačenih branitelja (dokaz - uvjerenje BIZ-a),
- djeca i supružnici osoba s invaliditetom od 60% i više (dokaz - uvjerenje općine),
- članovi domaćinstva u kojem ni jedan član nije zaposlen (dokaz - uvjerenje općine i uvjerenje biroa za zapošljavanje),
- Romi (dokaz - ovjerena izjava o pripadnosti romskoj nacionalnoj manjini),
- samohrani roditelji, staratelji i hranitelji i njihove djece (dokaz - uvjerenje centra za socijalni rad),
- roditelji djeteta sa posebnim potrebama i roditelji teško bolesne djece (dokaz - uvjerenje centra za socijalni rad, druga relevantna dokumentacija),
- žrtve nasilja, žrtve nasilja u obitelji i djeca žrtava nasilja, civilne žrtve rata i dr. (dokaz - uvjerenje centra za socijalni rad, MUP-a, suda, te sigurne kuće),
- liječeni ovisnici (dokaz - uvjerenje specijalizirane medicinske ustanove, uvjerenje komune),
- bivši štíćenici doma za nezbrinutu djecu (dokaz - uvjerenje doma za nezbrinutu djecu, centra za socijalni rad).

5. Iznos sufinansiranja

Mjesečni iznos sufinansiranja samozapošljavanja je **650 KM**, a period sufinansiranja je 12 mjeseci.

Navedeni iznos se uvećava za dodatnih **50 KM** mjesečno na ime refundacije dijela troškova pokretanja djelatnosti/društva.

Ukoliko korisnik u okviru pokrenute djelatnosti/društva, osim sebe zaposli i drugu osobu, prijavljenu na evidenciju nezaposlenih prije dana podnošenja *Obrasca prijave - Druga prilika 2024 (Obrazac DP)*, mjesečno će mu se isplaćivati/refundirati sredstva u iznosu od **600 KM** po svakoj zaposlenoj osobi, bez obzira na dob, radno iskustvo i stepen obrazovanja u trajanju od 12 mjeseci.

6. Raspodjela sredstava za realizaciju Programa

Tabela 1: Raspodjela sredstava po kantonima: Start up - Druga prilika 2024

KANTON/ŽUPANIJA	Nezaposlene osobe (31.12.2023.)	Osnov za obračun	Udio/učešće (%)	UKUPNO
1. Unsko-sanski	27.862	430.326	179.980	610.306
2. Posavski	3.716	57.393,29	179.980	237.373
3. Tuzlanski	64.488	996.011,43	179.980	1.175.991
4. Zeničko-dobojski	50.589	781.342,61	179.980	961.323
5. Bosansko-podrinjski	2.797	43.199,42	179.980	223.179,41
6. Srednjobosanski	30.119	465.185,28	179.980	645.165,27
7. Hercegovačko-neretvanski	25.401	392.316,19	179.980	572.296,18
8. Zapadnohercegovački	10.122	156.333,39	179.980	336.313,38
9. Kanton Sarajevo	51.232	791.273,68	179.980	971.253,67
10. Kanton 10	5.578	86.151,71	179.980	266.131,70
UKUPNO	271.904	4.199.533	1.799.800	5.999.333

U slučaju postojanja potreba za relokacijama na relaciji između različitih programa i /ili kantona, Upravni odbor će, na mjesečnoj razini donositi odluke o eventualnoj izmjeni budžeta, u skladu sa iskazanih potrebama kantona/županija.

7. Priprema za realizaciju Programa

U okviru pripremne faze Programa, Zavod:

- objavljuje Program na web portalu Zavoda: www.fzzz.ba, putem ureda za odnose s javnošću Vlade Federacije BiH, putem web portala Federalnog ministarstva rada i socijalne politike: www.fmrsp.gov.ba, a po potrebi i putem drugih sredstava javnog informiranja,
- izrađuje *Obrazac prijave – Druga 2024 (Obrazac DP)*,
- potpisuje sa službama Sporazum o međusobnoj suradnji o realizaciji Programa.

Osnovne informacije o postupcima, proceduri i aktivnostima Programa, korisnici Programa dobivaju na portalu, te putem telefona i e-maila u službama i Zavodu.

Dinamiku provedbe Programa i specifične kriterije utvrđuje svaka Služba za sebe.

8. Podnošenje zahtjeva Službi

Radi sudjelovanja u Programu, nezaposlena osoba/aplikant se prijavljuje putem redovne pošte ili osobno dostavljanjem popunjenog i svojeručno potpisanog *Obrasca prijave – Druga prilika 2024 (Obrazac DP)*, koji je dostupan na web portalu Zavoda: www.fzzz.ba i u Službi.

Služba provjerava kvalificiranost nezaposlene osobe/aplikanta za sudjelovanje u Programu (status nezaposlenosti, ranije sudjelovanje u projektima samozapošljavanja, odjava samostalne djelatnosti/privrednog društva).

9. Registracija na portalu Zavoda

Nakon završene registracije djelatnosti/društva, nezaposlena osoba/aplikant se registrira na portalu Zavoda: www.fzzz.ba u svojstvu pravnog lica/poslodavca.

Registracija poslodavca je preduvjet za potpisivanje ugovora o sufinanciranju samozapošljavanja. Prilikom registracije poslodavac unosi tražene podatke iz obrasca registracije. Nakon izvršene registracije, poslodavac na svoju e-mail adresu

dobija automatski generiran e-mail koji sadrži link odabirom kojeg poslodavac potvrđuje svoju registraciju. Zavod provjerava ispravnost unesenih podataka, te u slučaju da podaci nisu ispravni i registracija nije moguća, potrebno je ponovo pristupiti registraciji. Po uspješno okončanoj registraciji, poslodavac ubuduće pristupa portalu Zavoda koristeći korisničko ime i lozinku koje je sam odredio prilikom registracije.

Poslodavac je dužan Službi dostaviti dokaz o izvršenoj registraciji na portalu Zavoda u svojstvu pravnog lica/poslodavca (print screen registracije).

Rok za registraciju na portalu Zavoda je 60 dana od dana podnošenja Obrasca prijave – Druga prilika 2024 (Obrazac DP).

Rok za zaključenje ugovora, od strane svih potpisnika, o sufinansiranju samozapošljavanja je 30 dana od dana izvršene registracije na portalu Zavodu.

10. Provjera podataka i potpisivanje ugovora sa korisnicima sredstava

Nakon što je Služba provjerom utvrdila koje su od prijavljenih nezaposlenih osoba/aplikanata kvalificirane za sudjelovanje u Programu, Služba poziva nezaposlenu osobu/aplikanta da u roku od 60 dana od dana podnošenja *Obrasca prijave – Druga 2024 (Obrazac DP)* dostavi potrebnu dokumentaciju za zaključivanje ugovora o sufinansiranju samozapošljavanja:

- *isprintan i svojeručno potpisan Obrazac prijave – Druga prilika 2024 (Obrazac DP) sa prijemnim štambiljom i datumom zaprimanja od strane biroa/službe,*
- *ovjerenu kopiju rješenja o registraciji djelatnosti/društva, čiji datum izdavanja je nakon datuma podnošenja Obrasca prijave – Druga prilika 2024 (Obrazac DP),*
- *kopiju Uvjerenja o poreznoj registraciji (ID broj),*
- *dokaz o računu (karton deponiranih potpisa, ugovor o tekućem računu sa bankom, ili potvrda o računu).*

U slučaju zapošljavanja dodatne osobe, kvalificirani aplikant, dostavlja:

- *isprintan i popunjen Obrazac o sufinansiranim osobama (Obrazac SO), ovjeren i potpisan od ovlaštene osobe, koji je dostupan na web portalu Zavoda,*
- *kopiju ugovora o radu s nezaposlenom osobom koju zapošljava ili s kojom pokreće djelatnost/društvo, prijavljene na puno radno vrijeme u skladu sa odredbama člana 26. Zakona o radu FBiH.*

Služba provjerava dostavljenu dokumentaciju, te ukoliko je poslodavac dostavio nepotpunu ili dokumentaciju koja nije odgovarajuća/validna, obavještava istog o eventualnoj potrebi dopune dokumentacije u ostavljenom roku, odnosno o razlozima nepotpisivanja ugovora.

Nakon što poslodavac potpiše i ovjeri sve primjerke ugovora, Služba potpisuje i ovjerava iste te ih dostavlja Zavodu.

Uz primjerke ugovora, Služba Zavodu, također, dostavlja:

- *kopiju Obrasca prijave – Druga prilika 2024 (Obrazac DP), sa prijemnim štambiljom i datumom zaprimanja od strane biroa/službe,*

- isprintan i popunjen *Obrazac o sufinanciranim osobama (Obrazac SO)*, ovjeren i potpisan od ovlaštene osobe, koji je dostupan na web portalu Zavoda.

Zavod provjerava ugovore i dostavljenu dokumentaciju, a po potrebi može od Službe zatražiti i dodatnu dokumentaciju s ciljem provjere ugovora dostavljenog na potpis. Ukoliko su svi uvjeti ispunjeni, Zavod potpisuje i ovjerava sve primjerke ugovora, te zadržava jedan (1) primjerak, a ostale vraća Službi.

11. Pravanje i isplata odobrenih sredstava

Nakon potpisivanja ugovora, korisnik, u pravilu do kraja mjeseca za protekli mjesec, putem e-maila ili drugim pisanim putem, Službu obavještava o uplaćenim doprinosima za samostalnu djelatnost, te sufinansirane osobe u slučaju registracije privrednog društva i/ili zapošljavanja drugih osoba.

Obavještenje koju korisnik dostavlja Službi putem e-maila ili drugim pisanim putem, mora sadržavati sljedeće podatke *naziv korisnika, JIB korisnika, naziv programa po kojoj je zaključen ugovor o sufinanciranju samozapošljavanja, te ime i prezime, kao i JMB sufinancirane osobe u slučaju zapošljavanja.*

Služba, po dobivanju obavještenja, pristupa provjeri istog putem portala Porezne uprave Federacije BiH ili zahtjevanjem dokumentacije od poslodavca kojim se dokazuje ispunjenost uvjeta za isplatu.

Nakon izvršene provjere, Služba obavještava Zavod o ispunjenim uvjetima za isplatu.

Zavod, na osnovu zaprimljene obavijesti od Službe, korisniku isplaćuje/refundira ugovoreni iznos za protekli, opravdani period.

Ukoliko poslodavac ne ispunjava redovno ugovorne obaveze, Zavod, po obavijesti Službe o navedenom, pokreće postupak raskida ugovora, najdalje u roku od 30 dana po isteku perioda na koji su osobe bile sufinansirane o čemu obavještava poslodavca i Službu.

12. Opće napomene

U pogledu zaključivanja, trajanja i raskida ugovora o radu se primjenjuju slijedeća pravila:

- Ukoliko poslodavac po bilo kojem osnovu odjavi samostalnu djelatnost/privredno društvo tokom realizacije ugovora o sufinansiranju samozapošljavanja Zavod raskida ugovor o sufinansiranju samozapošljavanja.
- U slučaju raskida ugovora o radu sa osobom koju zapošljava, poslodavac ima pravo u roku od 15 dana, za preostali period ugovorne obaveze, zaključiti ugovor o radu sa zamjenskom nezaposlenom osobom iz iste kategorije koja mora biti na evidenciji nezaposlenih najmanje dan ranije u odnosu na dan zaključivanja ugovora o radu. U slučaju raskida ugovora o radu sa osobom koju zapošljava, poslodavac je dužan o istom odmah obavijestiti Službu te odmah po eventualno zaključenom ugovoru o radu sa zamjenskom osobom dostaviti isti Službi. Na osnovu navedenog, Služba provjerava na portalu Porezne uprave Federacije BiH da li je poslodavac odjavio osobu s kojom je raskinut ugovor o radu te da li je prijavio zamjensku

osobu na obavezna osiguranja u Poreznoj upravi Federacije BiH. Ukoliko je provjerom utvrđeno da poslodavac navedeno nije izvršio ili dostavljena dokumentacija ne bude validna, postupit će se po odredbama Programa, kao u slučaju da poslodavac nije zaposlio zamjensku osobu. Poslodavcu je tokom trajanja ugovora o sufinansiranju dozvoljeno da zaposli najviše jednu (1) zamjensku osobu po svakoj sufinansiranoj osobi.

- U slučaju da poslodavac nije zaključio ugovor o radu sa zamjenskom nezaposlenom osobom obračunat i refundirat će se do tada opravdani iznos sredstava za osobu s kojom je raskinut ugovor o radu. Za eventualno ostale sufinansirane osobe koje nastavljaju svoj radni odnos kod poslodavca, nastaviti će se postupanje u skladu sa zaključenim ugovorom o sufinansiranju.
- U slučaju nastupanja okolnosti da je osoba čije se zapošljavanje sufinansira privremeno spriječena za rad duže od 42 dana ili koristi porodijsko odsustvo, sufinansiranje zapošljavanja se obustavlja za taj period. U slučaju povratka na rad osobe po prestanku predmetnih okolnosti, poslodavac za preostali period ima pravo nastaviti koristiti prava određena Programom i ciljom iz ugovora o sufinansiranju zapošljavanja. Služba je u obavezi evidentirati navedene slučajeve te o istom blagovremeno obavijestiti Zavod.
- U slučaju mijenjanja financijske vrijednosti ugovora, radi efikasnosti i ekonomičnosti realizacije Programa, poslodavac je obavezan e-mailom obavijestiti Službu o nastalim promjenama što ugovorne strane prihvaćaju bez posebnih aneksa ugovoru. Statusne promjene poslodavca tokom realizacije ugovora o sufinansiranju samozapošljavanja (naziv, djelatnost, JIB, organizacijski oblik) nisu dozvoljene, te u slučaju istih Zavod raskida ugovor o sufinansiranju samozapošljavanja.
- Svi aplikanti, sudjelovanjem u Programu, pristaju da Zavod obrađuje njihove lične/osobne podatke u svrhu provođenja Programa, te da se njihovi podaci koji se odnose na ime i prezime fizičke osobe mogu objaviti na web portalu Zavoda: www.fzzz.ba radi transparentnosti provođenja Programa.

13. Kontrola i praćenje izvršenja ugovornih obaveza

Zavod i Služba će kontinuirano pratiti realizaciju ugovornih obaveza korisnika, i to:

- provjerom podataka na portalu Porezne uprave Federacije BiH,
- provjerom dokumentacije potrebne za zaključivanje ugovora o sufinansiranju samozapošljavanja,
- kontrolom provođenja ugovorenih obaveza neposredno kod Službe i/ili poslodavca na bazi uzorka.

Ukoliko se praćenjem realizacije ugovorenih obaveza korisnika utvrdi da ih poslodavac ne ispunjava, pokrenut će se postupak raskida ugovora.

14. Indikatori za praćenje realizacije (monitoring) i ocjenu uspješnosti efekata (evaluaciju) Programa

Materijali o monitoringu i evaluaciji Programa će se izrađivati u skladu s Planom monitoringa i evaluacije i sadržavat će sljedeće podatke:

a) *Ulazni podaci:*

- Osnovni pokazatelji kretanja na tržištu rada,
- Kratak opis Programa (uvjeti Programa, cilj Programa, ciljna grupa, korisnici, visina subvencije, period trajanja subvencije, elementi Javnog poziva),
- Broj osoba na evidenciji nezaposlenih (po strukturnim obilježjima), stanje 31.12.2023. godine,
- Iznos ukupno planiranih sredstava po kantonima/županijama.

b) Podaci o aktivnostima – izlazni podaci:

- Aktivnosti u vezi s objavom i provođenjem Javnog poziva),
- Broj zaključenih ugovora s aplikantima,
- Struktura novoregistriranih djelatnosti (osnovna obilježja),
- Broj osoba koje su registrovale djelatnost (po strukturnim obilježjima),
- Broj osoba koje su zaposlene u okviru novoregistriranih djelatnosti,
- Ukupna vrijednost zaključenih ugovora (planirano, ugovoreno, utrošeno),
- Prosječan iznos poticaja/intervencije po osobi po mjerama.

c) Podaci o učincima mjera iz Programa

- Broj osoba obuhvaćenih Programom koje su zadržale registriranu djelatnost/ostale zaposlene 12 mjeseci nakon isteka ugovorenog perioda sufinansiranja (samo)zapošljavanja (po strukturnim obilježjima),
- Prosječan trošak po zapošljavanju,
- Nivo izvršenja postavljenih ciljeva.

Ispitivanje zadovoljstva korisnika i mjerenje učinaka kroz anketiranje će se izvršiti (na nivou uzorka određene mjere) u skladu s mogućnostima i raspoloživim kapacitetima.

Kao izvor podataka o realizaciji Programa i sredstva verifikacije rezultata i mjerenja učinaka, u okviru raspoloživih kapaciteta, koristit će se:

- evidencija korisnika poticaja i izvještaji iz Modula za realizaciju aktivnih politika zapošljavanja u sklopu Jedinog informacionog sistema Federalnog zavoda za zapošljavanje,
- podaci iz portala Porezne uprave Federacije BiH,
- ostala pomoćna sredstva i izvori podataka.